

กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านกฎหมายและคดีความ

และ

ข้อคิดความเห็นภายในส่วนงานจากการประเมิน

สืบเนื่องจากมหาวิทยาลัย ได้ส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น ดำเนินคดีแทนมหาวิทยาลัย ในคดีหมายเลขคำที่ ๓/๒๕๖๑ ของศาลปกครองขอนแก่น ระหว่าง นายพุทธชาติ คำสำโรง ผู้ฟ้องคดี อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่๑ กับพวก ตามขั้นตอนและแนวปฏิบัติในคู่มือนี้ แต่ต่อมาสำนักงานคดีปกครองขอนแก่น ได้มีหนังสือที่ อส.๐๐๓๑.๑/๑๒๕๒ แจ้งว่า ได้ตรวจสอบและประเมินในการสรุปข้อเท็จจริงและรูปแบบในการส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินคดีแทนแล้ว จึงเสนอแนะขอให้มหาวิทยาลัยจัดทำรูปแบบและแนวทางส่งสรุปข้อเท็จจริงเบื้องต้นและข้อโต้แย้งคำฟ้องให้ครบถ้วน ต่อสำนักงานอัยการสูงสุดตามรูปแบบและแนวทาง ดังนี้

วิธีการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทน

๑. การส่งเรื่อง

๑.๑ ให้มีหนังสือส่งเรื่องถึง "อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น" ที่อยู่ สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น อาคารสำนักงานอัยการภาค ๔ ชั้น ๓ ถนนกลางเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑.๒ ส่งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือกรมเจ้าสังกัด ผู้กำกับดูแลรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกฟ้องคดีหรือจะฟ้องคดีนั้น ตามระเบียบของทางราชการ

๑.๓ ให้ระบุตัวบุคคลผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานงานคดีกับพนักงานอัยการ พร้อมด้วยหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้โดยสะดวก

๑.๔ ในกรณีขอให้แก้ต่างคดี ให้ส่งเรื่องถึงพนักงานอัยการก่อนวันครบกำหนดยื่นคำให้การตามที่ศาลสั่ง ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน หากคดีใกล้จะครบระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้ยื่นคำให้การ ก่อนส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองขอนแก่นเพื่อขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การออกไปอีก ๓๐ วัน แล้วรีบแจ้งผลการขอ ขยายระยะเวลายื่นคำให้การให้พนักงานอัยการทราบโดยด่วน

๑.๕ ในกรณีขอให้ว่าต่างคดี ให้ส่งเรื่องถึงพนักงานอัยการก่อนวันครบกำหนดระยะเวลาที่ต้องยื่นคำ ฟ้องต่อศาลปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙, ๕๐ หรือ ๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๑ “มาตรา ๕๑ การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายใน ๑ ปี และการฟ้อง คดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ให้ยื่นฟ้องภายในห้าปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบ ปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี” และก่อนจะขาดอายุความไม่น้อยกว่า ๑ เดือน ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานอัยการ สามารถดำเนินการได้ทันโดยไม่เสียหายต่อคดี

๒. เอกสารที่ต้องส่งไปในเบื้องต้นพร้อมกับหนังสือนำส่งเรื่อง

๒.๑ ใบมอบอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดี ในกรณีขอให้แก้ต่าง หรือของผู้ฟ้องคดีในกรณีขอให้ว่าต่าง (ขอรับแบบฟอร์มใบมอบอำนาจได้ที่สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น หรือ ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ทางเว็บไซต์ สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น (<http://www.kk-ad.ago.go.th>) ลงลายมือชื่อของผู้มอบอำนาจและ พยาน โดยยังไม่ต้องกรอกข้อความ จำนวน ๒ ฉบับ

๒.๒ สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ถูกฟ้องคดีในกรณีขอให้แก้ต่าง หรือของผู้ฟ้องคดีในกรณีขอให้ว่าต่าง ซึ่ง รับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน ๒ ชุด

๒.๓ คำสั่งเรียกให้ทำคำให้การและสำเนาคำฟ้องในกรณีขอให้แก้ต่าง

๒.๔ บันทึกคำชี้แจงเบื้องต้นพร้อมแผ่น CD จำนวน ๑ แผ่น หรือจัดส่งทาง E-mail address : kkad๒๓๕๕๖๓@gmail.com

๒.๔.๑ กรณีขอให้แก้ต่าง ให้ทำเป็นบันทึกคำชี้แจงเบื้องต้นของผู้ถูกฟ้องคดี โดยมีรายละเอียด เรื่องราวความเป็นมาเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกร้องและข้อโต้แย้งตามประเด็นในคำฟ้องและตามประเด็นที่ศาลกำหนด ทั้งในข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลในการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกร้องกล่าวหาในคำฟ้อง จำนวน ๑ ชุด บันทึกคำชี้แจงตอนใดกล่าวซ้ำถึงชื่อของผู้ฟ้องคดีหรือชื่อของผู้ถูกฟ้องคดีให้ใช้คำว่า "ผู้ฟ้องคดี" หรือ "ผู้ถูก ฟ้องคดี" ในกรณีที "ผู้ฟ้องคดี" หรือ "ผู้ถูกฟ้องคดี" มีหลายคนหรือหลายหน่วยงานก็ให้ระบุลำดับที่ของผู้ฟ้องคดี หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่กล่าวถึงไว้ด้วย กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีหลายคน หรือหลายหน่วยงานร่วมกันขอให้พนักงานอัยการ ดำเนินคดีแทน และข้อเท็จจริงที่ชี้แจงในคดีดังกล่าวเกี่ยวพันกันกับผู้ถูกฟ้องคดีหลายคนหรือหลายหน่วยงานนั้น อาจร่วมกันทำคำชี้แจงไปในฉบับเดียวกันได้

๒.๔.๒ กรณีขอให้ว่าต่าง ให้ทำเป็นบันทึกคำชี้แจงเบื้องต้นของผู้ฟ้องคดีโดยมีรายละเอียดเรื่องราว ความเป็นมาเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟ้อง ทั้งในข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลในการที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จำนวน ๑ ชุด กรณีที่ผู้ฟ้องคดีหลายคนหรือหลายหน่วยงานร่วมกันขอให้พนักงานอัยการฟ้องคดีและดำเนินคดีแทน และข้อเท็จจริงที่ชี้แจงในคดีดังกล่าวเกี่ยวพันกันกับผู้ฟ้องคดีหลายคนหรือหลายหน่วยงาน นั้น อาจร่วมกันทำคำชี้แจงไปในฉบับเดียวกันได้

๒.๕ ต้นฉบับหรือสำเนาเอกสารหลักฐานที่รับรองสำเนาถูกต้อง ข้อมูลที่บันทึกสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลที่บันทึกไว้ในหรือได้มาจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทาง เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เกี่ยวข้องกับคำชี้แจงในข้อ ๒.๔ ซึ่งกำกับเลขที่เรียงตามลำดับตามคำชี้แจง ให้ครบถ้วนถูกต้องตรงกัน

๒.๕.๑ กรณีขอให้แก้ต่าง ให้เตรียมเอกสารสำหรับยื่นต่อศาลจำนวนชุดเท่าที่ระบุในคำสั่งเรียกให้ ทำคำให้การและสำหรับพนักงานอัยการอีก ๑ ชุด

๒.๕.๒ กรณีขอให้ว่าต่าง ให้เตรียมเอกสารสำหรับยื่นต่อศาล จำนวน ๑ ชุด สำหรับพนักงาน อัยการ จำนวน ๑ ชุด และสำหรับผู้ถูกฟ้องคดีจำนวนชุดเท่ากับจำนวนผู้ถูกฟ้องคดี

๒.๖ แผ่นบันทึกข้อมูล (แผ่น CD) คำชี้แจงดังกล่าวในข้อ ๒.๔ (ถ้ามี)

๒.๗ ค่าธรรมเนียมศาลและค่าใช้จ่ายในกรณีขอให้ว่าต่าง เป็นค่าธรรมเนียมศาลร้อยละ ๒ ของทุน ทรัพย์ที่จะฟ้องคดีแต่ไม่เกินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยส่งเป็นเงินสด หรือตัวแลกเงิน ในกรณีที่ส่งเป็นตัวแลก เงิน ให้ส่งจ่ายในนาม "สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น" ในกรณีหน่วยงานปกครองทางผู้ส่งเงินค่าธรรมเนียม ไม่ใช่หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล หรือรัฐวิสาหกิจ ให้หมายเหตุในการนำส่งเงินด้วยว่าเป็น "เงินงบประมาณ" หรือ "เงินนอกงบประมาณ"

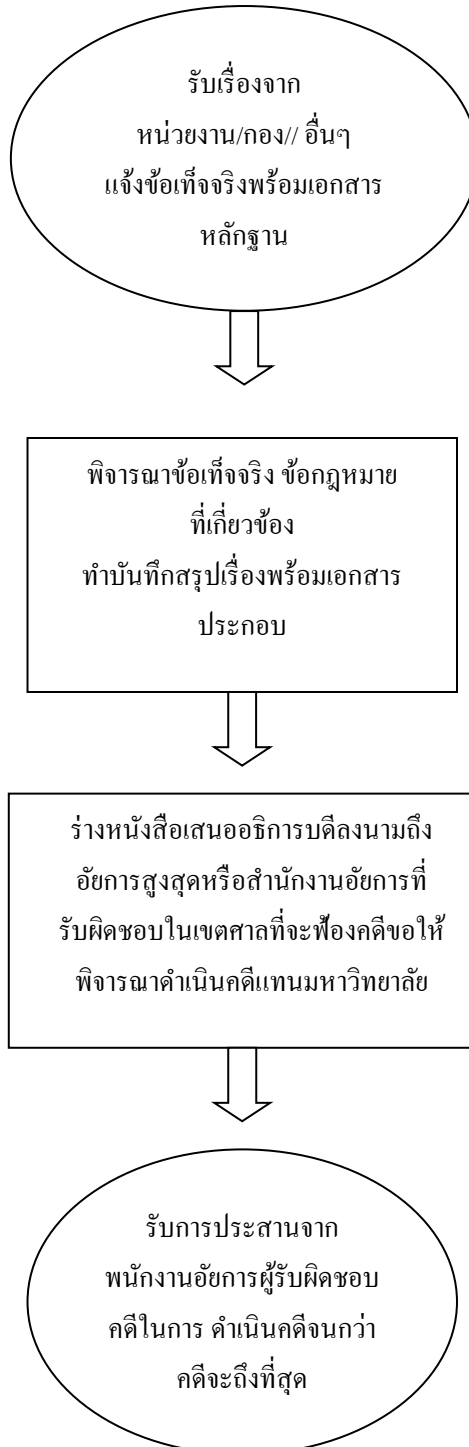
๓. การประสานงานคดีหลังจากส่งเรื่อง

ให้ผู้ถูกฟ้องคดีผู้ฟ้องคดี หรือผู้ประสานงานคดี ประสานงานคดีไปยังพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน ผู้รับผิดชอบภายใน ๕ วัน เพื่อการนัดหมายในการเตรียมการดำเนินคดี ให้ผู้ถูกฟ้องคดีผู้ฟ้องคดี และหรือประสานงานคดีติดตามเรื่องจัดส่งเอกสารหลักฐานไปหรือนำบุคคลผู้เกี่ยวข้องรู้เห็นไปให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนผู้รับผิดชอบ เพื่อซักถามเป็นพยาน นำพนักงานอัยการไปตรวจสอบสถานที่บุคคลหรือสิ่งอื่นใด เพื่อประกอบการพิจารณาตลอดจนอำนวยความสะดวกอื่นๆ ในการดำเนินคดีจนกระทั่งคดีถึงที่สุด

โดยมหาวิทยาลัยได้มอบกองนิติการดำเนินการและในที่ประชุมกองนิติการในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบให้ใช้ตามรูปแบบและแนวทางปฏิบัติตามที่สำนักงานคดีปกครองขอนแก่นแนะนำดังกล่าว โดยได้นำมาปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประสานงานพนักงานอัยการในการดำเนินคดีกรณีมหาวิทยาลัย หรือเจ้าหน้าที่ถูกฟ้อง หรือถูกฟ้องร่วมกัน แล้ว

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ประสานงานพนักงานอัยการ ในการดำเนินคดี
กรณีมหาวิทยาลัยเป็นผู้ฟ้องคดีหรือเป็นโจทก์

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ประสานงานพนักงานอัยการในการดำเนินคดี
กรณีมหาวิทยาลัย หรือเจ้าหน้าที่ถูกฟ้องหรือถูกฟ้องร่วมกัน

(มหาวิทยาลัย/อัยการบดี)
ได้รับหมายเรียก/ คำสั่งศาล
พร้อมสำเนาคำฟ้อง
แจ้งให้ยื่นคำให้การแก้

- ศาลยุติธรรม (ศาลแพ่ง,ศาลจังหวัด,ศาลแขวง) หากรับหมาย
ต้องยื่นคำให้การภายใน 15 วัน นับแต่รับหมาย แต่ถ้าปิดหมาย
จะนับเพิ่มอีก 15 วัน (รวมเป็น 30 วัน)
- ศาลปกครอง ระยะเวลาเป็นไปตามคำสั่งที่ศาลกำหนด (เป็นดุลย
พินิจของศาล และศาลอาจอนุญาตให้ขยายออกไปอีกได้)

ร่างหนังสือเสนออัยการบดีลงนาม ถึงอัยการสูงสุด หรือสำนักงานอัยการที่
รับผิดชอบพื้นที่ในเขตอำนาจศาล ขอให้พิจารณาดำเนินคดีแก้ต่างแทน
มหาวิทยาลัย หรือเจ้าหน้าที่ (พร้อมใบแต่งตั้งทนายความ/ใบมอบอำนาจ)

- ประสานเจ้าหน้าที่สำนัก กอง โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับมูลคดี
- รวบรวมข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารหลักฐาน
- รับการประสานจากพนักงานอัยการจนกว่าคดีถึงที่สุด

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
การขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย

ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดลูกหนี้
มหาวิทยาลัย และได้ประกาศโฆษณา
คำสั่งในราชกิจจานุเบกษา

เจ้าหน้าที่ (นิติกร) จัดทำบันทึกพร้อมใบมอบอำนาจขอรับชำระหนี้ (แบบฟอร์มของ
กรมบังคับคดี) เสนออธิการบดีลงนาม มอบอำนาจให้นิติกรผู้รับผิดชอบไป
ดำเนินการยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ พร้อมใบมอบอำนาจ
(กรอกรายละเอียดตามแบบคำขอฯ แบบ ล.๒๙) ทั้งนี้ ภายในกำหนดเวลา ๒ เดือน
นับแต่วันที่ประกาศโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

เข้ารับการไต่สวน และประชุมเจ้าหนี้ ตามที่เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์กำหนดนัดจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเกี่ยวกับการ
ขอรับชำระหนี้ (ให้ได้รับชำระตามคำขอ, หรือยกคำ
ขอหรือให้ได้รับชำระเพียงบางส่วน)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
การบังคับคดี

ลูกหนี้ของมหาวิทยาลัย
ไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา
(ลูกหนี้ทราบค่าบังคับแล้ว)

ขอออกหมายบังคับคดีร่างหนังสือกรมถึงอัยการสูงสุด หรือสำนักงาน
อัยการผู้รับผิดชอบในการดำเนินคดีนั้นๆ แล้วแต่กรณี ขอให้ดำเนินการ
เพื่อขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแจ้งไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดี

สืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ทุกชนิด หากพบให้ไปยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงาน
บังคับคดี ขอให้ไปดำเนินการบังคับคดี (เสนอใบมอบอำนาจให้ลงนาม
มอบให้นิติกร นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปทำการยึดทรัพย์)

ติดตามความเคลื่อนไหว การขาย
ทอดตลาดทรัพย์สิน (เจ้าพนักงาน
บังคับคดีจะประกาศแจ้งให้ทราบหาก
จะมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินใดที่ยึด

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง
(มาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
(กรณีมีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ) จัดทำร่างคำสั่ง
กรมเสนออธิการบดีลงนามเรียกให้
เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าเสียหาย
(คำสั่งทางปกครอง)

ดำเนินการจัดให้มีการส่งคำสั่งหรือแจ้งคำสั่ง ไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ทำ
ละเมิดที่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย (นำส่งหรือส่งไปรษณีย์ตอบรับ)

(เจ้าหน้าที่ผู้ต้องชดใช้ค่าเสียหายอุทธรณ์คำสั่ง)
ให้พิจารณาข้อเท็จจริงข้อกฎหมาย และความเห็น เสนอเพื่อพิจารณา
อุทธรณ์ หากอธิการบดีไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ ให้เสนออุทธรณ์ไปยังผู้
มีอำนาจเพื่อพิจารณาต่อไปและแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย

กรณีไม่อุทธรณ์และเพิกเฉย

- ให้สืบหาทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ผู้ต้องชดใช้ค่าเสียหาย
- หากพบ ให้จัดทำร่างคำสั่งยึด หรืออายัด เสนอลงนาม
และไปดำเนินการยึด หรืออายัด เพื่อนำออกขาย
ทอดตลาดต่อไป